

MANDAG 26. APRIL 2010

Tøft bonde- oppgjør

Mye tyder på at årets jordbruksoppgjør blir tøft. I helgen har bondeorganisasjonene sittet sammen for å prøve å bli enige om hva de skal kreve fra staten. Dette er vanskelig, all den tid storbønder og småbønder har ulike interesser. De fortsetter møtene i dag, og etter planen skal de overlevere felles krav til staten i morgen.

Antagelig blir dragkampen internt i regjeringen hardere enn forhandlingene mellom staten og bondeorganisasjonene. Bondelagsleder Nils T. Bjørke har allerede varslet at han ønsker at bøndene skal få mer enn andre lønnstagere i dette oppgjøret – for å «tette lønnsgapet», som han sa til Dagens Næringsliv nylig. Det betyr mer penger fra statskassen. Mye mer.

Ap kan ikke godta at bøndene får mer enn andre yrkesgrupper, hverken av hensyn til fagbevegelsen eller av hensyn til budsjettbalansen. Sp på sin side, som har mange kjernevelgere i landbruksnæringen, er mer opptatt av å kjempe bøndenes sak enn av å holde budsjettbalansen. Vi har allerede sett at forholdet mellom Ap og Sp har blitt svært anstrengt de siste ukene. Et vanskelig jordbruksoppgjør vil ikke gjøre forholdet bedre.

VG MENER

» Det er utenkelig at Sp vil endre noe som helst innen norsk landbruk, dersom det kan ramme noen av partiets kjernevelgere.

26. april 2010

Vi har forståelse for at mange bønder sliter. Særlig unge mennesker som vurderer om de skal ta over gårdsdriften, er avhengige av å vite at de kan få en inntekt det er mulig å leve av. Norge er et stort og langstrakt land, og gårdsdrift er en viktig del av både kulturlandskapet og livsgrunnlaget mange steder i landet vårt.

Norge trenger bønder. Men det er ikke sikkert landbruket skal være organisert akkurat slik det er i dag. Som andre sektorer i samfunnet, er det behov for effektivisering og nytenkning. Tidligere landbruksminister Gunhild Øyangen fra Ap gjennomførte på 1980- og 1990-tallet store og nødvendige endringer i norsk landbrukspolitikk. Hun fikk mye kjeft. I ettertid er det lett å se at det hun gjorde, var helt riktig.

I dag er det ikke lett å se reformatorer av Øyangers format i denne sektoren. Tvert om. Sp har full kontroll. Hele den politiske ledelsen i Landbruksdepartementet; statsråd, statssekretær og politisk rådgiver, tilhører Sp. Det er utenkelig at Sp vil endre noe som helst innen norsk landbruk, dersom det kan ramme noen av partiets kjernevelgere. Det er et problem for skattebetalerne – og på lang sikt også for bøndene selv – at Sp har all makt over den rødgrønne regjeringens landbrukspolitikk.

Russisk dialog

Vil utenriksminister Jonas Gahr Støre teste sine evner til å skape dialog i dag, når både Russlands president Dmitrij Medvedev, og hans argeste kritiker, menneskerettsforkjemperen og sjakkspilleren Garri Kasparov, er i Oslo?

Neppe. Den norske dialogpolitikken seg strekker seg nok ikke så langt.